

คู่มือ

การปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์รายบุคคล
ทะเบียนคุมเอกสาร ลำดับที่ ๓๐/๒๕๖๗

นางสาวจันทร์ฉาย มีส่วนทอง
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ

กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา
กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๑

คำนำ

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคลของศึกษานิเทศก์ นางสาวจันทร์ฉาย มีสวนทอง ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูล และสารสนเทศในการปฏิบัติงานรายบุคคล ของศึกษานิเทศก์ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการปฏิบัติงานและคุณภาพการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ ให้พัฒนาระบบการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม และใช้เป็นแนวทางหลักในการปฏิบัติราชการ ตามบทบาทหน้าที่ ของรายบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานรวมทั้งเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาและ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเพื่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานงานให้มีประสิทธิภาพ มีความครอบคลุม ถูกต้อง และชัดเจน คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ มีรายละเอียดของภารกิจ ขอบข่าย หน้าที่ กระบวนการ ขั้นตอน การปฏิบัติงาน ตามขอบข่ายภารกิจหน้าที่ประจำ ที่ได้รับมอบหมายตามภารกิจงาน ตามจุดเน้นของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งร่วม สนับสนุนการปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จากการวิเคราะห์ บทบาท อำนาจ หน้าที่ ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดเป็นภาระงานของรายบุคคล ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตาก เขต ๑ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการศึกษา และศึกษานิเทศก์ รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนสำคัญและทำให้เกิดคู่มือปฏิบัติงานเล่มนี้ให้สมบูรณ์ สามารถนำไป ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

นางสาวจันทร์ฉาย มีสวนทอง
ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	๑
การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่รายบุคคล	๒
แนวทางการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่	๔
- งานส่งเสริม และพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลการศึกษา	๕
- งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา	๖
- แนวทางการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา	๗
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย	๘

กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

๑. กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานและ กระบวนการเรียนรู้

- ๑.๑ งานส่งเสริมพัฒนา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ
- ๑.๒ งานส่งเสริมพัฒนา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๑.๓ งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนา หลักสูตรและกระบวนการ

๒. กลุ่มงานวัดและประเมิน การศึกษา

- ๒.๑ งานส่งเสริมการวัดและ ประเมินผลการศึกษา
- ๒.๒ งานส่งเสริมและพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผล การศึกษา
- ๒.๓ งานติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผลการวัดและ ประเมินผลการศึกษา
- ๒.๔ งานทดสอบทางการศึกษา

๓. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา

- ๓.๑ งานส่งเสริม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา
- ๓.๒ งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา

๔. กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลระบบบริหารและ การจัดการศึกษา

- ๔.๑ งานส่งเสริมและพัฒนา ระบบการนิเทศและการจัด กระบวนการเรียนรู้
- ๔.๒ งานส่งเสริมสนับสนุน เครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน
- ๔.๓ งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการ บริหารและการจัดการศึกษา
- ๔.๔ งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาระบบ บริหารและการจัดการศึกษา

๕. กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา

- ๕.๑ งานส่งเสริมพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา
- ๕.๒ งานตรวจสอบคุณภาพ ภายในสถานศึกษา
- ๕.๓ งานส่งเสริมและ ประสานงานการประกัน คุณภาพภายในและภายนอก สถานศึกษา
- ๕.๔ งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยมาตรฐานและ การประกันคุณภาพการศึกษา

๖. กลุ่มงานเลขานุการ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและ นิเทศการศึกษา

- ๖.๑ งานพัฒนาระบบข้อมูลและ สารสนเทศ
- ๖.๒ งานวางแผนติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและ นิเทศการศึกษา
- ๖.๓ งานรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและ นิเทศการศึกษา

การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่รายบุคคล

งานวัดและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑
ชื่อ นางสาวจันทร์ฉาย มีสวนทอง ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ เลขที่ตำแหน่ง ๙๒ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

๑.งานส่งเสริม และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา

๑.๑ รวบรวมเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษา

๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีผู้จัดทำแล้ว ให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๒.ส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา

๒.๑ เครื่องมือวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ

๒.๒ เครื่องมือวัดและประเมินผลตามประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๒.๓ เครื่องมือวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

๒.๔ เครื่องมือวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๒.๕ เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อ

ความหมาย

๒.๖ บริหารเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการศึกษาแก่สถานศึกษา

๒.๗ งานคลังข้อสอบทางการศึกษา

๓.งานทดสอบทางการศึกษาประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยข้อสอบกลาง

๔.การเตรียมความพร้อมเพื่อทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Pre O-NET)

๕. งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์วิจัยและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้คณิตศาสตร์

๖. งานนิเทศ ประสานงาน ติดตาม ตรวจสอบ เร่งรัดประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ ทุกโรงเรียน

๗.งานส่งเสริม พัฒนางานตามนโยบายและงานที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่

๗.๑ โครงการโรงเรียนคุณภาพ

๗.๒ โรงเรียนพื้นที่สูง

๗.๓ โครงการเขตสุจริต

๘.งานนิเทศ ประสานงาน ติดตาม ตรวจสอบ เร่งรัดประสิทธิภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ ทุกโรงเรียน และรับผิดชอบโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเจ้าพ่อเขาแก้ว อำเภอสามเงา จำนวน ๑๒ โรงเรียน ดังนี้

๘.๑ โรงเรียนบ้านปายางตะวันตก

๘.๒ โรงเรียนบ้านปายางใต้

๘.๓ โรงเรียนวัดสามเงา

๘.๔ โรงเรียนบ้านสามเงา

๘.๕ โรงเรียนชุมชนชลประทานรังสรรค์

๘.๖ โรงเรียนอนุบาลบ้านท่าปุย

๘.๗ โรงเรียนบ้านท่าปุยตก(เรียนรวมอนุบาลท่าปุย)

๘.๘ โรงเรียนเขื่อนภูมิพล

๘.๙ โรงเรียนบ้านโสมง

๘.๑๐ โรงเรียนบ้านสันป่าปวย

๘.๑๑ โรงเรียนหินลาดนาไฮวิทยาคม

๘.๑๒ โรงเรียนบ้านอุมวาบ

๙.มอบหมายให้นางรัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล ปฏิบัติหน้าที่แทนนางสาว จันทร์ฉาย มีสวนทอง กรณี
ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้

๑๐.ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

แนวทางการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่

➤ งานส่งเสริม และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา

๑.๑ งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดผล และประเมินผลการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒. ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษาทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๓. ศึกษา วิเคราะห์ รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล ในสถานศึกษาทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๔. จัดทำ คู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งการวัดผล การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒. การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลและนำผลการวัดและ ประเมินผลไป พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๒ งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. รวบรวมเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษา

๒. ศึกษา วิเคราะห์ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีผู้จัดทำแล้ว คัดเลือกให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษา

๓. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมด้านต่อไปนี้

๓.๑ เครื่องมือวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ

๓.๒ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓.๓ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

๓.๔ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๓.๕ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ

การเขียนสื่อความ

๔.บริการเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการศึกษาแก่สถานศึกษาผลสำเร็จที่คาดหวัง มีคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๓ งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การวัดและประเมินผลการศึกษา ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ แนวทาง ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๒. ดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๓. จัดทำ รายงาน การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๔. เผยแพร่ผล การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่ถูกต้อง และมีคุณภาพ กฎหมาย ระเบียบ และ เอกสาร ที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๔ งานทดสอบทางการศึกษา ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับระบบ วิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา
๒. วางแผนการทดสอบทางการศึกษา ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ

ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

- ๓.กำหนดแนวทางในการทดสอบทางการศึกษาให้สอดคล้องตามที่

กระทรวงศึกษาธิการและสถาบันทดสอบ ทางการศึกษาแห่งชาติกำหนด

๔. ประสานความร่วมมือกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

๕. ดำเนินการทดสอบทางการศึกษาและให้บริการสอบวัดความรู้ ความสามารถให้กับ

นักเรียน

๖. พัฒนาค้นคว้าข้อสอบมาตรฐานการศึกษา

๗. จัดสร้างโปรแกรมเก็บข้อมูลคุณภาพของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีคลังข้อสอบมาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาและมีข้อมูลคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียน

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

➤ งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๑.ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย บรรลุผลตามภารกิจขององค์กร สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๒.๑ เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย

๒.๒ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๓. **ขอบเขตของงาน** เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานและดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๔. คำจำกัดความ

การวัดและประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน ที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็น ระบบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ การวัดและ ประเมินผล การเรียนรู้สามารถจัดให้มีขึ้นทั้งระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา

การประเมินระดับชั้นเรียน (Classroom Assessment) หมายถึง การวัดผลและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนในรายวิชา/กิจกรรม ที่ตนเองสอน ในการประเมินเพื่อการพัฒนา ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายใน แต่ละหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อดูว่าบรรลุตัวชี้วัดหรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุตัวชี้วัดเพียงใด แล้ว แก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและ มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

การประเมินระดับสถานศึกษา (School Assessment) หมายถึง การตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การอนุมัติผลการเรียน การตัดสินการเลื่อนชั้นเรียน และเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมี สิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษา แนวทาง การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ ระดับชาติและระดับเขตพื้นที่ การศึกษา ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็น ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตาม แนวทางการประกันคุณภาพ การศึกษา และการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน

การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) หมายถึง การวัดผลและประเมินผล การ เรียนรู้จากการที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการนำความรู้และทักษะที่เรียนไปใช้ใน สภาพ และสถานการณ์จริง หรือเชื่อมโยงใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด การประเมินตามสภาพจริงมัก มี การกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ และมีการใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีเกณฑ์ พร้อมคำอธิบายคุณภาพงานตามเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจน

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลระดับชั้น เรียนและสถานศึกษา

๑) ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษารวมทั้งแนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๒) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทักษะให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร และการเทียบโอนผลการเรียน

๓) ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจใน แนวปฏิบัติ วิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนความเข้าใจในเทคนิค วิธีการวัดผลและประเมินรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

๔) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน ในการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ และจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๕) นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ แก่บุคลากรทั้งระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา เกี่ยวกับการวัดประเมินผลการศึกษา การจัดทำเอกสารหลักฐาน ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชั้นเรียนและสถานศึกษาตามหลักสูตร ระดับสถานศึกษาและนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ในการพัฒนา

๖) นิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา

๗) สรุปรายงานผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษาเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา และเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพ

๖. เครื่องมือ

๑) แบบสำรวจข้อมูล

๒) ข้อมูลสารสนเทศ เครื่องมือทดสอบ เอกสารหลักฐานการศึกษา

๓) แบบรายงานผล

๗. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

๑) คู่มือการดำเนินงานการวัดผล และประเมินผลการศึกษา

๒) คู่มือการวัดผล และเทียบโอนผลการศึกษาในทุกระดับ

๓) แบบพิมพ์ เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

➤ แนวทางการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา

๑.งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดผล และประเมินผลการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒. ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๓. ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล ในสถานศึกษาทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๔. จัดทำคู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษาศำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. ครูและบุคลากร ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ของ นักเรียน ทั้งการวัดผลการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒. การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องตามแนวทางการจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

๓. ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล และนำผลการวัดและ ประเมินผลไปพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. รวบรวมเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษา

๒. ศึกษาวิเคราะห์ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีผู้จัดทำแล้ว คัดเลือก

ให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา

๓. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดท และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมด้านต่อไปนี้

๓.๑ เครื่องมือวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ

๓.๒ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓.๓ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

๓.๔ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๓.๕ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และการเขียนสื่อ

ความ

๔. บริการเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการศึกษาแก่สถานศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการ ของ สถานศึกษา

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓. งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ แนวทางในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๒. ดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๓. จัดทำรายงาน การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๔. เผยแพร่ผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่ถูกต้อง และมีคุณภาพ

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔. งานทดสอบทางการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับระบบ วิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา
๒. วางแผนการทดสอบทางการศึกษา ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. กำหนดแนวทางในการทดสอบทางการศึกษา ให้สอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการและสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติกำหนด

๔. ประสานความร่วมมือกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

๕. ดำเนินการทดสอบทางการศึกษาและให้บริการสอบวัดความรู้ ความสามารถให้กับนักเรียน

๖. พัฒนาค้างข้อสอบมาตรฐานการศึกษา

๗. จัดสร้างโปรแกรมเก็บข้อมูลคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีคลังข้อสอบมาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา และมีข้อมูลคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

➤ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑. ชื่องาน (กระบวนงาน)

ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๒. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน

เป็นคู่มือที่ใช้สำหรับการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ใน ๒ ด้าน คือ

๑) การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔. คำจำกัดความ

ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น หมายถึง การทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหน่วยงานภายใน หมายถึง ส่วนราชการต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหน่วยงานภายนอก หมายถึง หน่วยงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1) การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ภารกิจ และบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน

๑.๒ เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินใจ

๑.๓ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๔ ติดตามประเมินผล สรุปและรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของส่วนราชการนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ภารกิจ และบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน

๒.๒ เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินใจ

๒.๓ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๔ ติดตามประเมินผล สรุปและรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. แบบฟอร์มที่ใช้

๑) หนังสือขออนุมัติการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒) คำสั่งการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓) การสรุปผลการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔) แบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

๗. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- ๑) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๕
- 2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 3)พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

คู่มือ

การปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์รายบุคคล

ทะเบียนคุมเอกสาร ลำดับที่ ๓๐/๒๕๖๗

กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต ๑

